

# din min trafik

MC

*kontrollisten*

*Denne kontrolliste er lavet så du kan øve dig inden prøven på en rigtig motorcykel. Der skal ikke medbringes værktøj til prøven, men du skal vise, at du har et solidt kendskab til motorcyklens indretning og fejlmuligheder. Kontrollisten dækker rigeligt til selv de mest emsige MC-betjente.*

# 1. KONTROLLISTE

## / Styrestøjet: styr og forgaffel

**Lovkrav:** Let, sikker og hurtig styring. Der må ikke være slør i styremaskinen. Det kan forekomme i kronørslejet, gliderør, foraksel og forhjulslejerne.

## / Håndtag og styr

**Lovkrav:** Styret skal være mindst 55 cm bredt og må ikke sidde mere end 30 cm over sædet og ikke under sædehøjde. Når styret er drejet helt i bund skal der være plads til hænderne. Håndtag skal sidde godt fast. Styret må ikke have været bukket, da det kan knække af metalræthed.

**Kontrol (billede 1):** Drej styret til begge sider og se om der er plads til hænderne og ryk godt i gummihåndtagene.



Billede 1: Bredde og håndtag

## / Kuglelejer i kronrør

**Lovkrav:** Der må ikke forekomme slør i styremaskinen. Lejerne i kronrøret skal være korrekt spændte så der ikke forekommer slør. Det mærkes især ved at forgafflen vakler når der bremses.

**Kontrol (billede 2 & 3):** Skub MC'ens forhjul op mod en fast genstand fx en mur. Slør mærkes som et klik i gafflen når man trækker den ind mod muren. Er der ikke en fast genstand kan du stå med front mod MC'en med forhjulet mellem benene og rykke hårdt fremad i styret ind mod dig selv. Der må ikke mærkes slør.



Billede 2: Hvor?



Billede 3: Skub

## / Forgaffel

**Lovkrav:** Forgafflen skal være helt tilspændt. Forgafflen skal være sammenspændt i øverste og nederste samlestykke /gaffelbro. Der er mindst 4 bolte der skal være helt tilspændte. Hvis forgafflen ikke er sammenspændt vil den vride sig ved kraftig opbremsning og under kraftig nedlægning, især ved høj fart af motorvejskurver = Wobling i forhjulet (det slingre).

**Kontrol (billede 4):** Stå foran MC som før, men klem hårdt om hjulet med knæene mens du drejer styret fra side til side. Gafflen må ikke vakle eller vrides under din vridning af styret.



**Billede 4:** Træk hårdt ind mod dig selv og derefter vrid hjulet ind i gafflen

## / Forgafflens glidrør

**Lovkrav:** Gafflen skal være veldæmpet. Den nederste del af forgafflen bevæger sig op og ned i takt med vejens ujævnheder. I forgafflen er der olie der trykkes gennem nogle ventiler ved bevægelse. Olien dæmper bevægelsen.

**Kontrol (billede 5):** Med MC'en på det store centralstøtteben sætter du dig på hug foran MC'en og rykker frem og tilbage gliderørene. Der må ikke mærkes slør. Har MC'en ikke et centralstøtteben kan du bruge sidestøttefoden, men pas på du ikke river den omkuld. Forgafflen må heller ikke udskiftes med en længere som fx en chopper. Styringen bliver ændret og en styrefølsom motorcykel kan pludselig blive meget styretræg og svær at dreje med. Det er efterløbet, der har betydning for selvopretningen.



**Billede 5:** Gliderør



**Billede 6:** Her 2 sikringsbolte

## / Foraksel

**Lovkrav:** Forakslen skal sidde fast og kan være sikret med en sikrings-split eller en eller flere låsebolte.

**Kontrol (billede 6):** Ryk i akslen og fortæl, at den skal sidde fast! Find sikringsbolte eller splitten og forklar.

## 2. KONTROLLISTE

### / Bærende dele (hjul)

**Lovkrav:** Samtlige eger skal være i hjulet og de skal være stramme. Hjulet må kun slå 1 mm til siden.

**Kontrol (billede 7):** Drej hjulet rundt og sæt en skruetrækker eller en finger ud for fælgens kant. Se om der mangler eger eller om de er bukkede. Støbt fælge kan revne efter sammenstød eller tæres ved vinterkørsel.

### / Kuglelejer

**Lovkrav:** Der må ikke være slør i lejerne. Det forekommer på ældre nedslidte MC'er.

**Kontrol (billede 7):** Tag fat i øverste kant på hjulet ud for gliderøret og ryk fra side til side. Hold evt. igen på forgaslen så du kan rykke til. Der må ikke mærkes slør.



Billede 7: Ryk fra side til side og hold fast i gaslen

### / Dæk

**Lovkrav:** Der skal mindst være 1 mm slidebane og dæktryk efter instruktionsbogen. Dækket må ikke være beskadiget på siderne og ikke mørnet af sol og fugt. Mange dæk må kun køre en vej rundt så mønsteret slynger vandet væk og vævningen passer til bremsning eller acceleration. Der er så en pil på siden.

**Kontrol (billede 8):** Forklar om kravet til slidbanen og farligheden i beskadigelser på siderne. Find slidgrænseindikatoren ud for mærket "TWT". Se efter en pil på siden. Dæktrykket står ofte på siden af kædeskærmen, men ikke på siden af dækket da det kun er maks.-trykket dækket kan tåle.



Billede 8: TWT

## / Stellet

**Lovkrav:** Stellet må ikke være skævt efter fx et styrt. Det er uhyre svært at se, men det kan mærkes ved usikker styring til kun denne ene side, så MC'en styrer lettere til den ene side end den anden.

**Kontrol:** Læg et bræt fra forhjul til baghjul. Brættet skal røre hele siden af dækket.

## /Affjedring og støddæmpere

**Lovkrav:** Fjedre og dæmpere skal være i orden så hjulene ikke hopper hen over vejen

**Kontrol (billede 9):** Stig op på cyklen, tag forbremsen og pres hurtigt og hårdt forgaflen helt i bund. Slip, og gafflen skal falde til ro med det samme. Den må ikke hoppe videre. Se efter ned af gafflen om den lækker olie.

## /Støddæmpere bag

**(Billede 10)** Hop i sædet så du presser støddæmperne helt sammen og slip, se om MC'en hopper videre efter du har sluppet. Se efter på ydersiden af dæmperne om de lækker olie.



Billede 9: Tryk til!



Billede 10: Hop i sædet!

## / Kæden

**Lovkrav:** Kæden skal være korrekt spændt, ikke for slap og ikke for spændt, da kæden kan knække. En slap kæde kan køre ved siden af tandhjulet så den kan blokere baghjulet. Spillerum normalt 2-4 cm.

**Kontrol (billede 11):** Løft op i kæden på midten og se spillerum. Forklar om baghjulsblokade.



Billede 11: Kædens spillerum 2-4 cm

# 3. KONTROLLISTE

## / Bremserne

**Lovkrav:** Hurtig, sikker og virksom bremsning.

**Lovkrav:** Der skal være to uafhængige systemer, altså forbremse for sig og bagbremse for sig. Evt. integralsystem med to kredse. Bremselængden fra 30 km/t: højst 7 m med begge bremses, 9 m ned forbremsen og 11 m med bagbremsen.

**Kontrol af forbremsen:** Start ved styret og arbejd dig ned til hjulet.

## /Hovedbremsecylinderen

På styret sidder hovedbremsecylinderen og væskebeholderen.

**Lovkrav:** Væsken skal være over minimum for at undgå systemet suger luft. Luft gør bremsen helt blød med det samme.

**Kontrol (billede 12):** Se efter bremsevæske i det lille øje eller ved stregen rundt om beholderen. Der skal være væske op over minimumsmærket. Hvis der mangler væske er der muligvis en utæthed eller at bremseklodserne er nedslidte. Når klodserne bliver tyndere må stemplet bag ved klodserne bevæge sig længere ud, her bliver der så mere plads, så væskestanden i beholderen synker. Slidte klodser giver derfor lav stand.



Billede 12: Væskestand



Billede 13: Frigang og vandring på grebet

## /Bremsegrebet

**Lovkrav:** Mindst 1 cm frigang før bremsen bremser. Mindre frigang betyder at bremseklodserne måske hænger så bremsen løber varm. Længste vandring mod styret før der bremses fra yderstilling på skivebremsemodeller og kun 1/2 på ældre med tromlebremser.

**Kontrol (billede 13):** Træk bremsehåndtaget ind mod styret. Forklar om frigang og største vandring før den bremser. Der skal være fast modstand og håndtaget må ikke synke selvom du holder det inde i længere tid.

## /Bremseslangen

**Lovkrav:** Alle samlinger skal være helt tætte og slangen må ikke have revner og uoriginale knæk.

**Kontrol (billede 14):** Følg slangen ned til hjulet, se efter utætheder ved banjoboltene der skrues slangen fast til hovedcylinderen og kaliberen ved hjulet. Se efter revner, hvis slangen har været i klemme. Den skal sidde i de bøjler der forhindrer den klemmes.



Billede 14: Følg slangen



Billede 15: Huller i skiven

## /Bremseskiven

**Lovkrav:** Der må ikke være dybe slidridser i bremseskiven. Hvis der er ridser kan det skyldes at bremseklodserne er nedslidte. Der må ikke bores ekstra huller i skiven udover de originale fra fabrikken. Hullerne dræner vand sammen med rillerne i klodserne. Ældre MC'er uden huller tøver ofte lidt i virkningen, når de bliver våde på skiven. Vandet virker som olie.

**Kontrol (billede 15):** Se efter slidridser og forklar om hullerne. På nogle bremseskiver er slidgrænsen stemplet ind, ofte på siden.

## /Bremseklodserne

**Lovkrav:** Bremseklodserne må ikke være helt nedslidte. Klodser på MC'er er meget tyndere end på biler. Nye klodser er ofte kun 4-5 mm og slidgrænsen er ofte 0,5-1 mm.

**Kontrol:** Se forfra langs skiven, om der er nok belægning tilbage på bremseklodserne. Forklar om slidgrænsen og peg ind på belægningerne.

## /Bagbremsen

Start ved bremsepedalen og arbejd dig baglæns mod baghjulet.

## /Bremsepedalen

**Lovkrav:** Bremsepedalen skal have en mindre frigang, og må ikke synke ved konstant påvirkning. Når pedalen er nedtrådt skal den have en bekvem højde for foden, ikke ned til lodret. Normalt 2-3 cm vandring.

**Kontrol (billede 16):** Mærk med hånden om der er frigang og tryk derefter pedalen ned med foden. Forklar om frigang, vandring og højden af pedalen.



Billede 16: Bremsepedalens vandring



## /Trækstangen

Hvis MC har tromlebremser bag på, er pedalen forbundet til baghjulet med et kabel eller en trækstang. Er det en skivebremse kontrolleres denne som forbremsen med væske, slanger osv.

**Lovkrav:** Trækstangen må ikke være uoriginalt bukket eller tæret. Et kabel må ikke være knækket i flere af de tynde tråde. Samlinger skal være sikret med splitter eller en sikringsfjeder så stangen ikke falder af. Peg på stangen og forklar om splitter.

## /Bremsearmen

**Lovkrav:** Bremsearmen på bremsetromlen må kun have en spids vinkel til trækstangen, evt. op til 90 grader. Vinklen må aldrig blive en stump vinkel, altså over 90 grader. Vinklen sikrer, at trækraften øges når bremsen trædes længere ned efter princippet; kraft x arm.

**Kontrol:** Træd bremsen an og se efter vinklen.

## / Slidviseren

**Lovkrav:** Bremsebakkerne inde i tromlen må ikke være nedslidte.

**Kontrol:** Træd på bremsen og se hvor meget bremsebakkerne er slidt, hvis pilen peger på den venstre kant skal der nye bremsebakker inde i bremsen. Nogle MC'er har en lille i akslen i stedet for en slid-pil.

# 4. KONTROLLISTE

## / Positionsllys (parkeringslys)

**En motorcykel skal køre med nærlys hele dagen!**

**Lovkrav:** Positionslýset skal som cykellygter kunne ses på 300 meters afstand. Baglyset tændes samtidigt med samme krav. Nummerpladen tændes også og skal kunne læses på 20 meters afstand. Positionslýset skal tænde som det første lys. Det skal markere MC på en uoplyst vej. Brug: Ved parkering på en uoplyst vej.

**Kontrol (billede 17):** Drej tændingsnøglen over på ON og sæt lyskontakten på første klik. Se efter lys foran, bagpå og på nummerpladen. Nummerpladelyset er også tændt og nummerpladen skal kunne læses fra 20 meters afstand.



Billede 17: Ses 300 m væk

## /Nærlys

**Lovkrav:** Skal lyse mindst 30 meter frem og må ikke blænde. Lyset skal være så kraftigt at man i mørke kan gå 30 meter væk fra MC og læse de små bogstaver i en avis. Det må ikke blænde, derfor er der 1 % fald på lyset (1 cm pr. 1 m). Brug: ved alt kørsel, dag og nat.

**Kontrol (billede 18):** Gå tæt på forlygten så den lyser på dine bukser, gå nu 10 skridt tilbage og lyset skal nu være faldet 10 cm. Se om der er lys i lygtens øverste halvdel.



Billede 18

## /Fjernlys

**Lovkrav:** Skal lyse mindst 100 meter frem. Lyset skal være så kraftigt, at man i mørke kan læse de små bogstaver i en avis fra en 100 meters afstand fra MC. Brug: ved kørsel på en uoplyst vej, når der ikke er andre du kan blænde.

**Kontrol:** Vip på lyskontakten, der ofte sidder på venstre side af styret, så der kommer fjernlys på. Den blå kontrollampe er nu tændt. Se om der er lys i hele forlygtens glas.

## /Bremselys

**Lovkrav:** Tydeligt kraftigere end baglyset. Pæren er mindst 3½ gange så kraftigt som baglyset i watt-styrken.

**Kontrol (billede 19):** Træd på fodbremsen og aktiver håndbremsen. Se om bremselyset virker.



Billede 19: 3,5 x baglyset

## /Reflekser

**Lovkrav:** Der skal være en rød refleks bagpå motorcyklen, ofte indbygget i baglygteglasset. Reflekser skal bære et E-mærke som styrthjelme og sikkerhedsseler.

**Kontrol:** Se efter og udpeg det lille mærke.

## /Blinklys

**Lovkrav:** Det skal blinke så kraftigt, at det kan ses i solskin. Det skal blinke 60-120 blink pr. minut.

**Kontrol (billede 20):** Tænd blinklyset til hver side og se at alle blinklygter lyser. Fortæl om lysstyrke og blink pr. minut.



Billede 20: Ses i solskin og 60-120 blink pr. min.

## /Horn

**Lovkrav:** Konstant og klar tone.

**Kontrol:** Tryk på hornet og forklar, at det skal være en konstant og klar tone.

## /Udstødning

**Lovkrav:** Konstant og klar tone.

**Lovkrav:** En MC må ikke unødigt forurene og støje. Udstødninger der larmer mere end den originale betyder, at motorcyklen bliver indkaldt til syn. Udstødningen skal sidde fast.

**Kontrol:** Tænd motoren og sæt en sko mod hullet i udstødningen. Se om der kommer røg ud andre steder. Skub til den med foden og se om den sidder fast.

# 5. KONTROLLISTE

## Andre regler

### /Brug af styrthjelm

**Lovkrav:** under 8 år behøver en passager ikke en styrthjelm, eftersom der er risiko for piskesmæld. Derfor anvendes en flamingocycelhjelm på passagerer under 8 år. Fra 8 år til 15 år skal føreren tilse at passageren bruger hjelm. Fra 15 år og op, er det passagerens eget ansvar. Føreren skal altid bære hjelm.

### /Belæsning

**Lovkrav:** du skal læsse MC så du kan styre og bremse den forsvarligt i enhver situation. Der skal mindst være 25 % vægt på forhjulet. Passagerer skal altid sidde bag føreren og der skal være fodhvilere i korrekt højde, så man ikke får benene i klemme i hjul og kæde.

### Kørekortet (billede 21):

Kat B – bil, må køre ellert og kabinescooter

Kat A1 – lille, rækker kun til MC'er op til 125 kubik

Kat A2 – mellem, rækker kun maks. til 34 hk. Du må maks. drosle med 50%

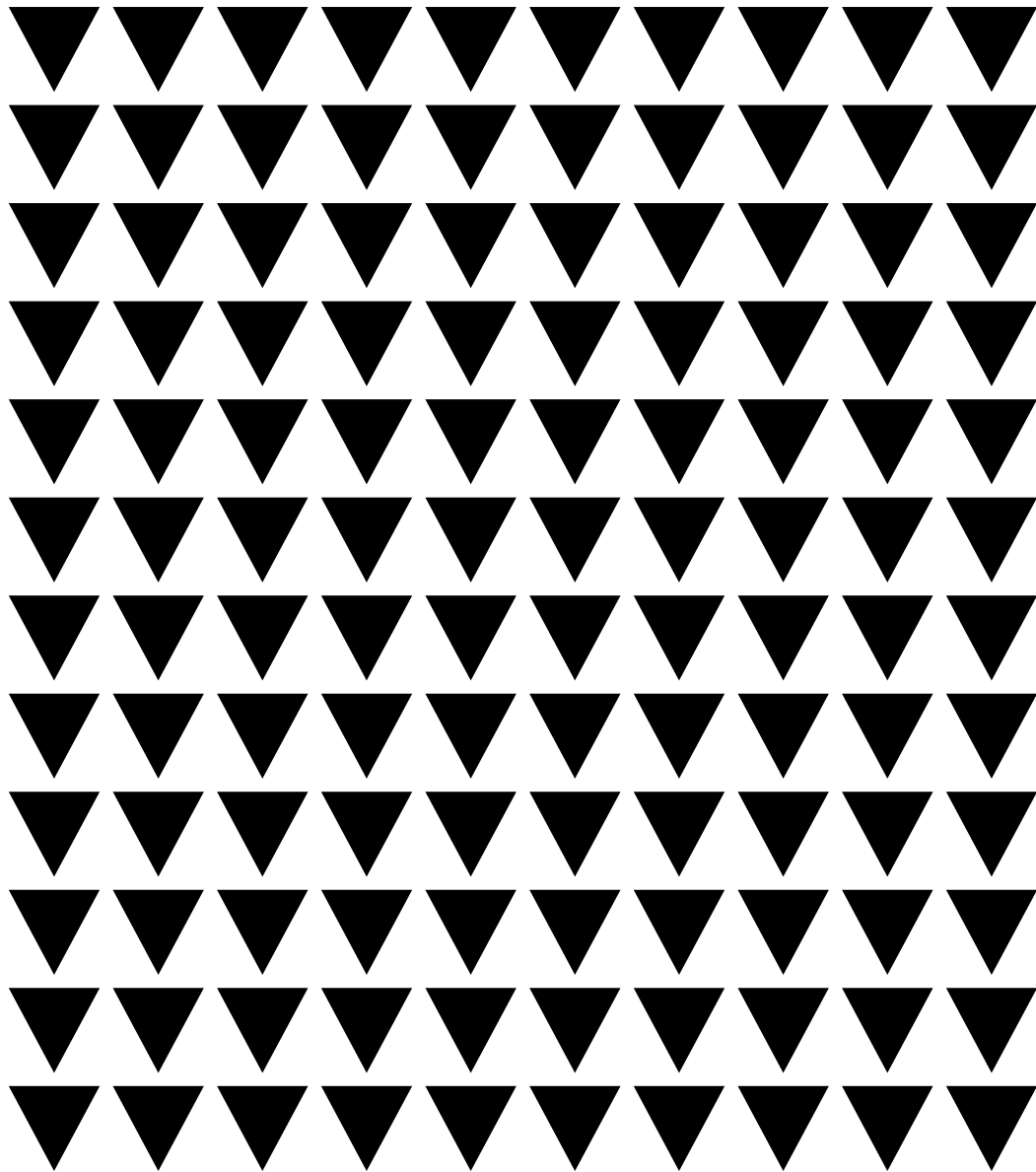
Kat A – stor, dækker alle andre MC'er

Sidevogn må køres på mellem og stor (A2 og A) kørekort og 3-hjulede MC'er.

Det er en ellert eller en kabinescooter, som også må føres med bilkørekort

	9.	10.	11.	12.
AM		18.11.94	02.02.30	
A1		18.11.94	02.02.30	
A2		18.11.94	02.02.30	
A		18.11.94	02.02.30	
B1				
B		18.11.94	02.02.30	
C1		14.01.97	02.02.20	
C		14.01.97	02.02.20	
D1				
D				
BE				
C1E				
CE				
D1E				
DE				

Billede 21: Kat. A – lille eller kat. A – stor



*Din Min Trafik  
ønsker dig  
held og lykke  
med kørekortet*

**Kontakt**

Din Min Trafik APS  
Amagerbrogade 73  
2300 København S

70 2300 70  
info@dinmintrafik.dk  
dinmintrafik.dk